

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки дошкільної та початкової освіти

Дипломна робота
магістра
на тему
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ШКІЛЬНОГО МЕТОДИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Виконала: студентка 2 курсу,
групи ПО-2м **ЗФН**
спеціальності 013 Початкова освіта

Алечко Маряна Іванівна

Керівник:

Фенчак Любов Михайлівна

Рецензент: Староста В.І.

Мукачево – 2019 року

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ В ШКОЛІ

- 1.1. Аналіз науково-педагогічних досліджень щодо сутності та структури методичної роботи
- 1.2. Характеристика основних організаційних форм методичної роботи вчителів у закладі загальної середньої освіти
- 1.3. Порядок організації методичної роботи у школі

ВИСНОВКИ ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ

РОЗДІЛ 2. УПРАВЛІННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШКІЛЬНОГО МЕТОДИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ

- 2.1. Умови ефективної організації діяльності шкільних методичних об'єднань
- 2.2. Планування роботи шкільного методичного об'єднання вчителів початкових класів

ВИСНОВКИ ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ВСТУП

Проблема якості і ефективності науково-методичної роботи у закладах загальної середньої освіти стала наріжним каменем у реформуванні освітніх систем. Модернізація навчальних закладів, поява їх нових типів і різних форм власності потребують створення адекватних моделей управління, які базуються на засадах сучасного наукового менеджменту. Сучасна парадигма підготовки педагогічних працівників у вищій школі ґрунтується на гуманістичних засадах та компетентнісному підході до формування висококваліфікованого фахівця.

Серед комплексу компетентностей, які повинні бути сформовані у майбутнього вчителя початкових класів важливе місце, належить організаційно-методичним. Адже вчитель організовує освітній процес, реалізує спонукально-організаційну функцію щодо активізації пізнавальної діяльності учнів, виступає в ролі керівника (менеджера) учнівського колективу, бути готовими до прийняття відповідальних рішень та нести за них відповідальність тощо. Тому оволодіння вчителем дидактичним аспектом науково-методичної роботи, який аналізують з позицій теорії пізнання й теорії діяльності, а також у рамках концепції, згідно з якою основною складовою в структурі діяльності школи є навчально-виховний процес, а дидактичні знання й уміння виступають головним інструментом аналізу, регулювання, контролю, прийняття рішення, є важливим компонентом комплексного підходу до підготовки майбутнього вчителя початкової школи.

Відповідно до Концепції Нової української школи та Закону України «Про освіту» зміст методичної роботи з педагогічними кадрами суттєво переформатовується на всіх рівнях: шкільному, регіональному, обласному щодо підходів (концептуальної основи), мети, функцій, змісту, структурних складників, форм організації діяльності та її результатів. Це зумовлює актуальну потребу перегляді змісту та обґрунтуванні питання методичного супроводження професійної діяльності вчителя в сучасних сьогодення.

Сучасний учитель мусить постійно оновлювати свої фахові знання та уміння. Майстерність учителя формується через постійне, систематичне професійне навчання як на місці роботи так і за її межами.

Поняття «методична робота» міцно увійшло до професійного педагогічного лексикону. За сучасних умов розвитку освіти в Україні виняткового значення набуває система методичної роботи, головною метою якої є не лише надання реальної, дієвої допомоги педагогічним кадрам у розвитку їх професійної майстерності, але й активізація творчого потенціалу кожного вчителя.

Адже вона спонукає вчителя до підвищення свого фахового рівня, сприяє збагаченню педагогічного колективу освітніми знахідками, допомагає молодим учителям переймати майстерність у більш досвідчених колег. Тому ефективна організація методичної роботи в школі є одним із найважливіших критеріїв оцінки її діяльності.

Оскільки основна мета функціонування системи методичної роботи – підвищення професійної кваліфікації педагогів, то важливими для нас стали наукові праці, зміст яких розкриває шляхи вдосконалення підготовки педагогів. Йдеться про наукові роботи: О.А.Абдуліної (загаль-нопедагогічна підготовка вчителя); І.М.Богданової (професійно-педагогічна підготовка майбутніх учителів); М.І.Городиського (педагогічні умови забезпечення змісту правової освіти вчителя); О.Е.Коваленко (дидактичні основи професійно-методичної підготовки викладачів); В.А.Ковальчук (методичні основи підготовки вчителів); В.І.Маслова (теорія і методика організації неперервного підвищення кваліфікації керівників шкіл) та ін.

Методична і науково-методична робота завжди була предметом уваги вчених і педагогів-практиків. Проте, в умовах реформування освіти оновлюється її зміст, організаційні форми і методи роботи. Відомо, що науково-методична робота має здійснюватись у певній системі і тому її організація потребує науково обґрунтованого управління. Не потребує доведення, що педагоги повинні постійно підвищувати свою професійну кваліфікацію, вдосконалювати професійну майстерність, забезпечувати

високий науково-теоретичний і методичний рівень викладання навчальних дисциплін.

Актуальність та недостатня вивченість окресленого кола проблем зумовили вибір теми педагогічного дослідження: «Особливості організації діяльності шкільного методичного об'єднання в початковій школі».

Об'єкт дослідження: процес організації шкільного методичного об'єднання в освітньому закладі

Предмет дослідження: організаційно-педагогічні умови організації та проведення шкільного методичного об'єднання в початковій школі

Мета дослідження полягала у виявленні, теоретичному обґрунтуванні ефективних умов організації та проведення шкільного методичного об'єднання в початковій школі.

Відповідно до мети дослідження були визначені основні **завдання дослідження:**

- проаналізувати та обґрунтувати зміст, форми організації науково-методичної роботи і сучасні вимоги до професійних якостей педагогів;
- визначити та теоретично обґрунтувати організаційно-педагогічні умови організації та проведення колективних постійно діючих форм методичної роботи;
- підвести підсумки дослідження.

Методи дослідження. В процесі дослідження використовувався комплекс методів, відповідно до предмету, мети та поставленим завданням: ретроспективний, порівняльний і системний аналіз для співставлення різних поглядів учених на проблему організації системи науково-методичної роботи та уточнення понятійного апарату з проблеми дослідження; загальнонаукові методи (абстрагування, узагальнення, систематизація, моделювання), що дозволило моделювати систему науково-методичної роботи і сформулювати висновки дослідження.

Результати педагогічного дослідження даної проблеми висвітлені у публікації:

1. М. І.Алечко. Особливості організації діяльності методичного об'єднання вчителів початковій школі в умовах освітніх реформ /М. І.Алечко, Л. М. Фенчак //«**Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції**»: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (24-25 жовтня 2019 р., м. Мукачево) / ред.кол.: Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: МДУ, 2019. – С. 19-21.

Структура роботи: вступ, два розділи, висновки, список використаних джерел.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Проаналізувавши різноманітну наукову літературу з проблеми дослідження, класифікувавши та узагальнивши отриману інформацію, ми дійшли наступних висновків.

На формування якісно нового педагога налаштована вся система роботи методичних об'єднань, яка спонукає кожного вчителя до підвищення свого фахового рівня; сприяє взаємному збагаченню членів педагогічного колективу педагогічними знахідками; дає змогу молодим учителям вчитися педагогічній майстерності у старших і досвідченіших колег; забезпечує підтримання в педагогічному колективі духу творчості, прагнення до пошуку.

Основною метою діяльності методичного об'єднання можна визначити наступне – залучення вчителів до інноваційної, пошукової діяльності, розвиток творчої ініціативи, виявлення й поширення найбільш ефективних форм та методів їхньої роботи.

З'ясовано, що у школі повинна існувати цілісна система внутрішкільного керівництва і контролю, яка вражатиметься у системному підході і включатиме аналітичний, комплексний та практичний характер планування діяльності навчального закладу. Такий підхід дозволяє моделювати особистість вчителя, забезпечувати неперервну освіту педагогічних кадрів.

З'ясовано, що методична робота – це цілісна система діяльності педагогів, що базується на досягненнях психолого-педагогічної науки і перспективного педагогічного досвіду та забезпечує підвищення рівня професійної компетентності педагога, творчого потенціалу педагогічного колективу закладу, а в результаті - поліпшення якості освіти.

Уточнено функції науково-методичної роботи (гностична, стимулююча, креативна, аналітично-рефлексивна), які дозволяють вирішувати теоретичні і практичні проблеми модернізації та розвитку науково-методичної роботи з педагогічними кадрами в загальноосвітніх навчальних закладах.

Нами виявлено, що структура методичної роботи складається із взаємопов'язаних та взаємодіючих елементів, які відповідають цілям і завданням, що стоять перед закладом та втілюються в різних формах, методах і

засобах. Організаційна структура методичної роботи включає: методичну раду, методичні об'єднання за напрямами діяльності гуртків, творчих об'єднань, що охоплюють педагогічних працівників певного професійного спрямування, творчі групи педагогів, служби інформаційного, психологічного супроводу та педагогічного моніторингу.

Управління науково-методичною роботою відбувається на основі врахування сучасних тенденцій системи освіти, післядипломної педагогічної освіти, інноваційних пошуків і досвіду, врахування ресурсів можливостей закладу; функціонуюча система управління науково-методичною роботою позначається на піднесенні рівня професійної компетентності й педагогічної майстерності вчителів та якості їх праці.

Використання програмно-цільового підходу до реалізації етапів науково-методичної роботи в практичній діяльності загальноосвітніх навчальних закладів зумовлює підвищення ефективності науково-методичної роботи, її перехід на якісно новий рівень організації, оскільки дозволяє урахувати стан, специфіку і тенденції розвитку науково-методичної роботи, передбачає єдність і взаємозв'язок її мети, завдань, змісту, форм і методів та послідовну реалізацію етапів, орієнтує на комплексний підхід у використанні ресурсів, досягнення максимально значущих кінцевих результатів.

Проведене дослідження дозволило розробити методичні рекомендації, врахування яких в процесі організації науково-методичної роботи в школі зумовить підвищення її ефективності, що позначиться на рівні професійної компетентності педагогів і навчальних досягнень учнів.

Проведене дослідження дало можливість визначити перспективні напрями подальшої розробки проблеми організації науково-методичної роботи в школах: підготовка організаторів науково-методичної роботи, самоосвітня діяльність педагогів, удосконалення науково-методичної роботи в умовах застосування дистанційного навчання.

Таким чином, на основі проаналізованих досліджень цієї проблеми, нами з'ясовано, що методична робота - це цілісна система взаємопов'язаних дій і заходів, яка ґрунтується на досягненнях науки, передовому досвіді й

конкретному аналізі труднощів, що виникають у вчителів, і спрямована на всебічне підвищення професійної майстерності кожного вчителя, вихователя, керівника закладу освіти, на збагачення й розвиток творчого потенціалу педагогічного колективу, а в результаті - на досягнення оптимальних наслідків освіти, виховання й розвитку майбутніх громадян України.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>